

3 / 2023

RAPPORT

**Studiebarometeret for
fagskolestudenter 2022**
Dokumentasjonsrapport

2023

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et faglig uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUTs samfunnsoppdrag, oppgaver og faglige uavhengighet er definert i universitets- og høyskoleloven og er nærmere spesifisert i forskrifter. I tillegg utfører NOKUT tilsyns- og forvaltningsoppgaver etter delegasjon fra departementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å sikre og fremme kvalitet i utdanning ved

- å føre tilsyn med, informere om og bidra til å utvikle kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning
- å godkjenne og informere om utenlandsk utdanning og informere om mulighetene for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse i Norge

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning, høyere yrkesfaglig utdanning og godkjent høyere utenlandsk utdanning.

NOKUT bruker årlig rundt 900 sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer, godkjenning av utenlandsk utdanning og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Tittel	Studiebarometeret for fagskolestudenter 2022
Forfatter(e)	Håvard Marie Evensen, Kristoffer F. Øygarden
Dato	14.03.2023
Rapportnummer	3-2023
ISSN-nr	1892-1604

© NOKUT Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal NOKUT oppgis som kilde.

Forord

NOKUT skal gjennom ulike virkemidler bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i høyere utdanning og fagskoleutdanning. Spørreundersøkelsene våre er en del av vår strategiske satsing på å dokumentere kvalitetstilstanden i sektoren. Studiebarometeret for universitets- og høyskolestudenter har vært gjennomført hvert år siden 2013 og har etablert seg som en viktig nasjonal undersøkelse. I 2017 fikk NOKUT i oppdrag av Kunnskapsdepartementet å gjennomføre en tilsvarende undersøkelse blant fagskolestudenter. Høsten 2017 gjennomførte NOKUT en pilotundersøkelse på et utvalg fagskoler. Fra 2018 har undersøkelsen blitt gjennomført på alle fagskolene hvert år.

Med Studiebarometeret for fagskolestudenter dekker vi alle tertiærutdanninger, det vil si utdanninger som bygger videre på utdanning fra videregående skole. I undersøkelsene spør vi om studentenes oppfatninger om kvalitet i utdanningstilbud ved norske utdanningsinstitusjoner. Formålet med undersøkelsene er å gi fagskoler, studenter, studiesøkere, myndigheter og andre aktører nyttig informasjon om studiekvalitet. Data fra undersøkelsene publiseres på www.studiebarometeret.no.

I denne rapporten beskrives metode og gjennomføring av Studiebarometeret for fagskolestudenter. Rapporten omfatter arbeidet i forkant, underveis og i etterkant av datainnsamlingen.

Innhold

1 Om Studiebarometeret for fagskolestudenter og denne rapporten	6
1.1 Bakgrunn	6
1.2 Hvem inngår i undersøkelsen?.....	6
1.3 Om denne rapporten	6
2 Spørreskjemaet	7
2.1 Generelt om skjemaet.....	7
2.2 Utviklingen av skjemaet	8
3 Gjennomføring	10
3.1 Datagrunnlaget	10
3.2 Markedsføring og oppfølging	11
3.3 Datainnsamling	11
3.4 Personvern	13
4 Svarinngang	13
4.1 Er studentene som svarer representative for utvalget?	13
4.2 Hvem besvarer undersøkelsen?.....	14
4.3 Svarprosent i løpet av innsamlingsperioden.....	15
4.4 Svarprosent per institusjon	16
4.5 Svarprosent per utdanningskategori	17
4.6 Terskelverdier for visning av resultater i portalen.....	18
5 Utfylling av spørreskjemaet	20
5.1 Tid brukt på utfylling av skjemaet.....	20
5.2 Frafall underveis.....	20
5.3 Andel «vet ikke» per spørsmål.....	21
5.4 Indeksenes validitet og reliabilitet	23
6 Bearbeiding av innsamlet data til analyser	24
7 Vedlegg	25
7.1 Vedlegg 1: Institusjonenes populasjon og svarprosent	25
7.2 Vedlegg 2: Frafall og «vet ikke/ikke relevant» for hvert spørsmål	26

Sammendrag

I denne rapporten beskrives metode og gjennomføring av den første fullskala studentundersøkelsen blant fagskolestudenter i Norge. Resultatrapporten med hovedfunn finnes her:

https://www.nokut.no/globalassets/studiebarometeret/2022/fagskole/studiebarometeret-for-fagskoler_2022_hovedtendenser_16-2022.pdf

Undersøkelsen ble sendt ut på e-post den 28. mars 2022. Studentene fikk fire påminnelser på e-post og SMS etter første utsending. NOKUT informerte om at det ville ta omkring ti minutter å svare på undersøkelsen. Analyser i etterkant viste at dette estimatet stemte godt. Det ble gjort flere markedsføringstiltak internt på fagskolene for å få flere studenter til å svare. NOKUT tilrettela for grafisk materiell og sendte promoteringsmateriell, som for eksempel pinner og sjokolade, til fagskolene som ønsket det. Personvernet er ivaretatt i henhold til råd gitt fra NOKUTs personvernombud for forskning, Personverntjenesten ved Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør.

Totalutvalget bestod av 22 229 studenter på 728 utdanningstilbud ved 57 fagskoler. Av disse svarte 9 414 studenter på undersøkelsen. Det utgjorde 42,4 % av alle som mottok undersøkelsen. Av disse falt cirka 12 % av underveis. De som svarte var i all hovedsak representative for utvalget. Svarprosenten varierte imidlertid stort mellom fagskolene. For fagskolene med 50 eller flere studenter varierte svarprosenten fra 11 % til 74 %. For nesten alle spørsmål var det mulig å svare «Vet ikke / Ikke relevant». Det var få som benyttet seg av dette svaralternativet på de fleste spørsmålene.

Resultatene for hvert utdanningstilbud blir publisert på www.studiebarometeret.no. NOKUT har laget noen terskelverdier for publisering av resultat, noe som fører til at det kun blir publisert resultater for cirka 55 % av utdanningstilbudene. Cirka 76 % av studentene i utvalget går på utdanningstilbud som det vises resultater for i portalen. Hovedgrunnen til den lave visningsgraden er at mange utdanningstilbud er små.

I tillegg til å publisere resultatene offentlig lages det grafiske rapporter på institusjons- og utdanningstilbudsnivå som fagskolene får tilsendt. Fagskolene mottar også anonymiserte rådata med svar på individnivå. De mottar kun data for egen institusjon. Individdatasett som inneholder svar fra studenter på alle fagskolene, gjøres også tilgjengelig for forskning i dataarkivet til Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør.

1 Om Studiebarometeret for fagskolestudenter og denne rapporten

1.1 Bakgrunn

I 2017 ga Kunnskapsdepartementet (KD) NOKUT i oppdrag å gjennomføre Studiebarometeret for fagskolestudenter. Dette bestod av å gjennomføre en pilotundersøkelse høsten 2017 med forventninger om en fullskalaundersøkelse i 2018. Fullskalaundersøkelsen ble bekreftet i tildelingsbrevet fra KD til NOKUT i 2018 og har blitt gjennomført hvert år siden. Oppdraget består også i å legge ut resultater fra undersøkelsen på utdanningstilbudsnivå i en nettportal.

1.2 Hvem inngår i undersøkelsen?

Samtlige institusjoner som tilbyr fagskoleutdanning i Norge og hadde aktive studenter, inngikk i undersøkelsen. Oversikten over studenter ble hentet fra Database for høyere utdanning – fagskolestatistikk (DBH-F) i Norsk senter for forskningsdata (NSD). Studentenes kontaktinformasjon (e-post og telefonnummer) ble hentet fra Difis kontakt- og reservasjonsregister. Undersøkelsen ble sendt ut til studenter ved 57 fagskoler. Studenter i første studiesemester var ikke med i undersøkelsen dersom de ikke tok utdanningstilbud på 30 studiepoeng eller var studenter på fagskoler som ba NOKUT om å inkludere alle studentene på fagskolen i undersøkelsen. Totalt mottok 22 229 studenter på 728 utdanningstilbud undersøkelsen. I vedlegg 1 finnes en oversikt over utvalget og svarprosent ved alle fagskolene.

1.3 Om denne rapporten

I denne rapporten beskrives metode og gjennomføring av Studiebarometeret for fagskolestudenter 2022. Den omfatter arbeidet i forkant, underveis og i etterkant av datainnsamlingen. Rapporten tar blant annet for seg tidsbruk i skjemautfyllingen, utvikling i svarprosent i løpet av svarperioden, frafall, representativitet og andre relevante aspekter knyttet til hvordan studentene har besvart spørsmålene. I tillegg beskriver vi forutsetningene for publisering av resultater på utdanningstilbudsnivå på www.studiebarometeret.no, og hva slags konsekvenser disse forutsetningene har å si for hva vi publiserer av resultater.

Det presenteres ingen resultater i denne rapporten. En resultatrapport med oppsummering av hovedfunn finnes her:

https://www.nokut.no/globalassets/studiebarometeret/2022/fagskole/studiebarometeret-for-fagskoler_2022_hovedtendenser_16-2022.pdf

2 Spørreskjemaet

2.1 Generelt om skjemaet

Spørreskjemaet inneholdt en rekke spørsmål og påstander om studentenes oppfatninger av kvaliteten i utdanningstilbudet, om deres eget engasjement og motivasjon og tidsbruk. I det videre bruker vi termen spørsmål om både spørsmål og påstander. Hovedformålet med undersøkelsen var å måle studentenes oppfatning av kvalitet i eget utdanningstilbud, ikke hva de tenker om hvert enkelt emne de studerer eller institusjonene de går på. Spørsmålene var derfor primært rettet mot utdanningstilbudsnivå, ikke emne- eller institusjonsnivå.

Hovedregelen var at alle studentene fikk de samme spørsmålene uavhengig av hva slags utdanningstilbud de gikk på. Ett unntak var spørsmålene om fysisk læringsmiljø. Her ble det stilt ulike spørsmål avhengig av om studenten gikk på et nettbasert, samlingsbasert eller campusbasert studium. Studentene i kunstfagutdanningene fikk i tillegg to ekstra spørsmål i batteriet om tilknytning til arbeidslivet.

Studentene svarer i all hovedsak på spørsmålene ved hjelp av en fem-delt Likert-skala (fra «ikke tilfreds» til «svært tilfreds», «ikke enig» til «helt enig» eller «i liten grad» til «i stor grad»). På de fleste spørsmålene var det mulig å krysse av for «vet ikke» eller «vet ikke / ikke relevant». I dataene kodet vi svaralternativene slik at verdien 1 står for svaralternativene «ikke tilfreds», «ikke enig» og «i liten grad», og verdien 5 står for motsatsene til disse. For de aller fleste spørsmålene er dermed verdien 1 mest negativ og verdien 5 mest positiv. Dette gjelder imidlertid ikke alle spørsmålene. Unntakene finner vi blant spørsmålene om koronapandemien og spørsmålene om startkompetanse og studiestart, dette fordi disse blant annet inneholder spørsmål med motsatt skala eller spørsmål hvor det ikke er åpenbart hva som er positivt og negativt. For enkelte spørsmål brukes det andre skalaer. I spørsmålene om studieinnsats og betalt arbeid skrev studentene inn timetall. Her var det ikke mulig å fylle inn verdier høyere enn 80 timer på hvert enkelt av tidsbruksspørsmålene. I slike tilfeller fikk respondenten opp en feilmelding med beskjed om å fylle ut en annen verdi for komme videre i skjemaet.

Spørreskjemaet inneholdt 14 spørsmålsbatterier (grupper av tematisk relaterte spørsmål) som alle respondentene mottok. Batteriene bestod av mellom tre og ni spørsmål som respondentene skulle ta stilling til. I tillegg inneholdt undersøkelsen noen få enkeltspørsmål, fritekstspørsmål og bakgrunnsspørsmål (kjønn, foreldrenes utdanning, tidligere utdanning, arbeidserfaring osv.). Helt til slutt i skjemaet ba vi respondentene samtykke til at svardataene kunne kobles med bakgrunnsopplysninger og spurte om NOKUT kunne kontakte dem i fremtiden.

De fleste spørsmålene i skjemaet er uendret fra år til år. Dette er viktig for å kunne vise den eventuelle utviklingen i resultatene over tid. Vi gjør imidlertid som regel *noen* endringer hvert år, for eksempel for å legge til nye spørsmål, fjerne spørsmål som ikke fungerer eller forbedre formuleringer av eksisterende spørsmål. I 2022 inkluderte vi nye spørsmål om læringsutbyttebeskrivelser, til bruk i en pågående evaluering av Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Tabell 1 under viser en oversikt over de ulike

temaene i årets skjema, hvilken svarskala som brukes for hvert tema/batteri og når de sist ble endret eller lagt til.

Studentene kunne velge å besvare spørreskjemaet på bokmål, nynorsk eller engelsk.

Spørreskjemaet for 2022 kan lastes ned via denne lenken:

<http://studiebarometeret.no/no/artikkel/6>

Tabell 1. Oversikt over spørreskjemaet. Studiebarometeret for fagskoler 2022.

Tema	Svarskala	Merknad
Koronakrisen - nettundervisning	Ikke enig - helt enig / I liten grad - i stor grad / Ingenting - Alt	Nytt i 2020, justeringer og tillegg i 2021
Startkompetanse og studiestart	I liten grad - i stor grad	Endret formulering på to spørsmål i 2020
Undervisning	Ikke enig - helt enig	Endrede spørsmål/skala i 2019
Sosialt og faglig læringsmiljø	Ikke tilfreds - svært tilfreds	Uendret siden 2018
Fysisk læringsmiljø og infrastruktur	Ikke tilfreds - svært tilfreds	Uendret siden 2018
Organisering av studieprogrammet	Ikke enig - helt enig	Endrede spørsmål/skala i 2019
Studentmedvirkning	Ikke tilfreds - svært tilfreds	Uendret siden 2018
Studiets evne til å inspirere	I liten grad - i stor grad	Uendret siden 2018
Relevans for arbeidslivet	Ikke enig - helt enig	Endrede spørsmål/skala i 2019
Vurderingsformer	I liten grad - i stor grad	Uendret siden 2018
Eget engasjement	I liten grad - i stor grad	Endret svarskala i 2020
Overordnet tilfredshet	Ikke enig - helt enig	Uendret siden 2018
Forventninger fra lærerne	Ikke enig - helt enig	Uendret siden 2018
Bruk av digitale verktøy	I liten grad - i stor grad	Uendret siden 2019
Tidsbruk på faglige aktiviteter og betalt arbeid	Antall timer	Uendret siden 2018
Læringsutbyttebeskrivelser	Ikke enig - helt enig	Nytt i 2022
Informasjon om deg	Avkrysning	Uendret siden 2018
Tidligere utdanning	Avkrysning	Uendret siden 2018
Videre utdanningsplaner	Avkrysning	Uendret siden 2018
Generelle kommentarer om undersøkelsen	Fritekstfelt	Uendret siden 2018
Samtykke til kobling av opplysninger	Ja/Nei	Uendret siden 2018

Noen spørsmål ble også fjernet fra skjemaet. Dette inkluderte de fleste spørsmålene om koronapandemien (bortsett fra spørsmålene om nettundervisning), inkludert spørsmål om avvik i praksis samt to spørsmål om arbeidslivstilknnytning som ble vurdert som overflødige.

2.2 Utviklingen av skjemaet

NOKUT jobber kontinuerlig med å utvikle spørreskjemaet slik at spørsmålene skal være mest mulig valide og enkle å forstå for respondentene. Overordnet er målsetningen at det

samlede settet med spørsmål i undersøkelsen skal fange opp forhold som er sentrale for å oppnå høy utdanningskvalitet. Utviklingen av spørreskjemaet er basert på erfaringene fra NOKUTs arbeid med Studiebarometeret for universitets- og høyskolestudenter.

Endringer i skjemaet og videreutvikling av spørsmål

NOKUT har gjort endringer i spørreskjemaet hvert år siden oppstarten av Studiebarometeret for fagskolestudenter. Noen ganger er det større endringer, som å fjerne eller legge til batterier, andre ganger er det mindre justeringer, som endring i ordlyd eller bytte av svarskala. Som en hovedregel ønsker vi å beholde spørreskjemaet uendret fra år til år, men i noen tilfeller er det et behov for å forbedre og videreutvikle enkeltspørsmål eller hele spørsmålsbatterier. Endringene er basert på egne erfaringer og validitetsanalyser samt innspill fra referansegruppen eller andre i sektoren.

Endringer i spørreskjemaet gjøres i samråd med sektoren, blant annet gjennom referansegruppen for Studiebarometerets for fagskoler. Denne består av medlemmer fra Kunnskapsdepartementet (KD), Organisasjonen for Norske Fagskolestudenter (ONF), Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU) og representanter fra fagskolene. Fagskolerepresentantene ble valgt ut av Nasjonalt fagskoleråd.

Validering av nye spørsmål

NOKUT gjennomfører valideringsundersøkelser av nye spørsmål/spørsmålsbatterier før de tas inn i Studiebarometeret. Dette gjøres for å sikre at dataene er av høy kvalitet. Hensikten er å teste hvorvidt respondentene oppfatter spørsmålene slik de er ment å oppfattes samt andre forhold som er relevante for spørsmålenes reliabilitet og validitet.

Nye spørsmål og endringer i eksisterende spørsmål blir testet både kvalitativt og kvantitativt. Den kvalitative testingen består av fokusgruppeintervjuer med studenter fra ulike fagområder. Dette gir oss svar på hvordan ulike spørsmålsformuleringer blir forstått og tolket, og hva studentene legger vekt på når de svarer. Den kvantitative testingen gjennomføres som en spørreundersøkelse til en stor gruppe av studenter, der spørreskjemaet består av de nye spørsmålene eller endringene vi ønsker å teste. Resultatene fra denne testingen brukes til statistiske analyser for å se på svarfordelingen og for å vurdere hvorvidt et spørsmålsbatteri egner seg til å lage en indeks (se kapittel 5.5 for mer om indeksene). I den kvantitative testingen er det også utstrakt bruk av fritekstfelt hvor respondentene blant annet kan svare på hvordan de forsto spørsmålet, noe som også gir oss nyttig informasjon. I sum er de ulike testmetodene svært verdifulle når vi utvikler spørreskjemaet.

3 Gjennomføring

3.1 Datagrunnlaget

Bakgrunnsopplysninger

For å kunne gjennomføre undersøkelsen hadde NOKUT behov for data om hver enkelt student. Dette ble hentet fra DBH-F hos NSD og Difis kontaktregister. Dataene fra Difi inneholdt kontaktinformasjon (studentenes private e-postadresser og telefonnummer). Dataene fra NSD inneholdt personlige bakgrunnsvariabler (kjønn, alder, opptaksgrunnlag, karakterdata, statsborgerskap med flere) og data om fagskolen og utdanningstilbudet de går på (for eksempel navn på fagskole, navn på utdanningstilbud, utdanningstilbudskode, NUS-kode¹). Årsaken til at vi hentet kontaktinformasjonen til studentene fra Difi, er at disse opplysningene ikke finnes i DBH-F.

Bakgrunnsopplysningene om studentene og utdanningstilbudene de går på, blir benyttet i en analyse av representativiteten til de som svarer. For å koble bakgrunnsopplysningene til svardata fra spørreundersøkelsen må imidlertid respondentene aktivt samtykke til at svardataene kan kobles til bakgrunnsdataene. Det var også mulig for respondentene å reservere seg helt mot bruk av personlige bakgrunnsopplysninger via en egen e-postadresse som det ble opplyst om i invitasjonen til å delta i undersøkelsen. I 2022 samtykket om lag 82 % av fagskolestudentene som svarte på undersøkelsen, til at NOKUT kan koble svardataene med bakgrunnsopplysningene.

Kontroll av datautvalget

Alle dataene ble kontrollert og kvalitetssikret. Vi fjernet dubletter av studenter for å unngå utsending til samme student mange ganger og for at studentene kun skal være oppført med ett utdanningstilbud. Ved dubletter ble i hovedsak den nyeste oppføringen fjernet.

Bakgrunnsdata som opptaksgrunnlag og karakterdata hadde en del mangler, men disse var ikke nødvendige for gjennomføringen av undersøkelsen. Data om fagskolene og utdanningstilbudene var fullstendige. NOKUT måtte rette opp noen feil i den store datamengden, dette gjaldt for eksempel utdanningstilbud med feil NUS-koder. I tillegg måtte NOKUT sikre at hvert utdanningstilbud hadde en unik utdanningstilbudskode innenfor hver fagskole. I denne undersøkelsen hadde alle studenter på samme utdanningstilbud samme utdanningsform (campus-, samlings- eller nettbasert), samme studiested (dersom campus- eller samlingsbasert) og samme planlagte progresjon (heltid eller deltid). Det vil si at ett utdanningstilbud som gis på to ulike studiesteder på samme fagskole, ble regnet som to ulike utdanningstilbud. Etter at NOKUT hadde kvalitetssikret og bearbeidet dataene, ble undersøkelsen sendt ut til studentene.

¹ NUS-kode (Norsk Utdanning Standard) er en kode for klassifisering av utdanninger.

3.2 Markedsføring og oppfølging

For å oppnå best mulig deltagelse ble det både fra NOKUTs og fagskolenes side jobbet aktivt med å informere og markedsføre undersøkelsen overfor studentene. Den klart viktigste delen av dette arbeidet ble utført av fagskolene selv.

Institusjonenes tiltak for å få studentene til å svare på undersøkelsen

Flere tiltak ble utført for å øke svarprosenten. Disse var basert på NOKUTs erfaringer fra tilsvarende undersøkelser og innspill fra kontaktpersoner ved fagskolene. Effektive tiltak på lærestedene inkluderte:

- Informasjon til studentene i undervisningen
- Lokale konkurranser mellom ulike enheter på samme institusjon, der svarprosent vises fortløpende og utdanningstilbud med høy svarprosent premieres

Andre tiltak for å få studentene til å svare på undersøkelsen

NOKUT tilstreber god kommunikasjon med fagskolene og Organisasjonen for norske fagskolestudenter (ONF) og informerer også om undersøkelsen via internett og sosiale medier. Følgende er gjort for å gjøre undersøkelsen kjent blant fagskolestudenter og for å få dem til å svare på den for å øke svarprosenten:

- NOKUT har utarbeidet informasjonsmaterieell (plakater, flyere etc.) som flere fagskoler har benyttet.
- NOKUT reklamerte med svarpremier på 1000 til 5000 kroner til 15 tilfeldig utvalgte studenter som svarte på spørreskjemaet.
- NOKUT sørget for at hver fagskole fikk tilgang til en egen nettside som viste fortløpende svarinngang for hvert utdanningstilbud. Dette verktøyet ble under spørreperioden brukt til å følge opp utdanningstilbud med få svar.
- ONF informerte lokale studentlitsvalgte.
- NOKUT fulgte også opp lav svarprosent på enkelte fagskoler ved å ta direkte kontakt med kontaktpersonene våre der.

Av tiltakene nevnt over har vi gode indikasjoner på at nettsiden med fortløpende svarstatistikk er særlig virkningsfull, spesielt i kombinasjon med lokale svarpremier til utdanningstilbudene med høyest svarprosent eller lignende. I tillegg var fagskolene og studentene aktive i å spre informasjon om undersøkelsen, noe som også virket positivt på svarprosenten.

3.3 Datainnsamling

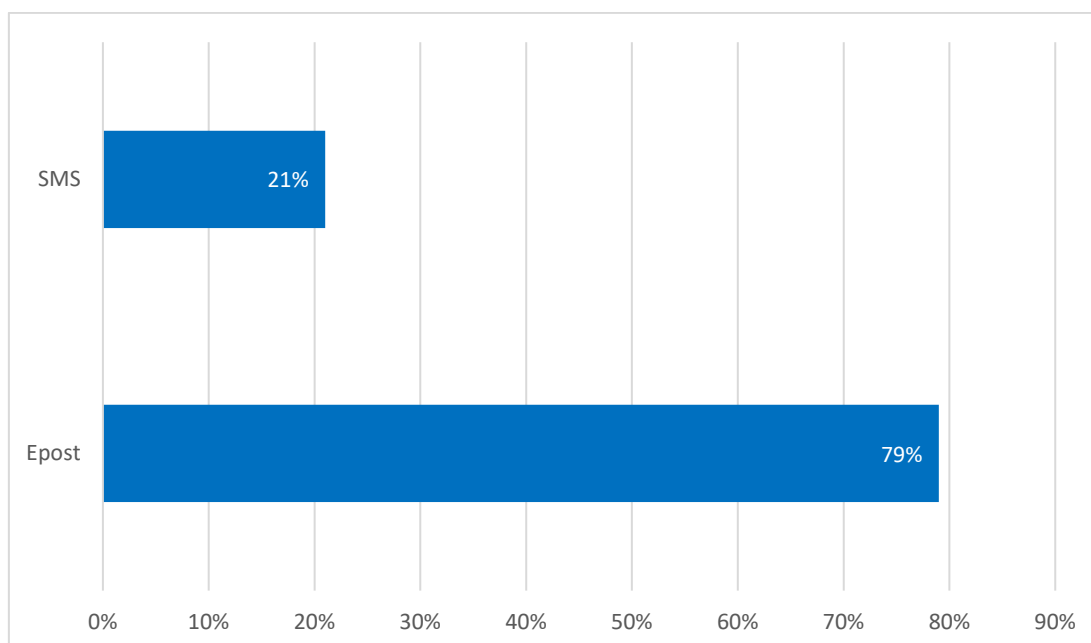
NOKUT gjennomførte undersøkelsen elektronisk ved hjelp av spørreverktøyet SurveyXact som er utviklet og driftet av Rambøll AS. Studentene kunne besvare skjemaet fra ulike plattformer som PC, nettbrett og smarttelefon.

Svarperioden

Alle fagskoler rapporterte inn aktive studenter og informasjon om disse til Sikt/DBH-F den 15. mars. Etter denne fristen trengte både NSD og NOKUT tid til bearbeiding og kvalitetssikring av data. Svarperioden for undersøkelsen var fra 28. mars til 20. mai. Vi vurderte at undersøkelsesperioden var godt egnet for datafangst ettersom studentene da har rukket å gjøre seg en del erfaringer i løpet av semesteret, samtidig som de i store deler av svarperioden ikke var inne i eksamensperioden. Årsaken til den tidlige utsendelsesdatoen og forholdsvis lange svarperioden var at påsken i år havnet i svarperioden. Vanligvis pleier vi å unngå dette ved å sende ut undersøkelsen etter påskeferien, men i år var dette ikke mulig siden påsken var såpass sent i april.

Utsendelse av lenke til spørreundersøkelsen

Hver student fikk tilsendt sin egen unike lenke til undersøkelsen både via e-post og SMS. Studenter som ikke hadde besvart skjemaet etter én utsending, ble purret videre med ny utsending. Hver student ble maksimalt kontaktet fem ganger, inkludert den opprinnelige invitasjonen. Hver student har et unikt skjema som hen får tilgang til via lenken i den personlige e-posten eller SMS-en. Studentene kan endre besvarelsen når som helst i svarperioden, og det er den sist endrede versjonen av besvarelsen som lagres. Det er ikke mulig for en student å sende inn flere besvarelser.

Figur 1. Andelen respondenter som benyttet seg av de ulike løsningene for å svare på undersøkelsen.

Figur 1 viser andelen svarende som har benyttet de ulike løsningene for å svare på undersøkelsen. De klart fleste har brukt lenke i e-post, mens 21 % brukte lenken i SMS-en.

Tekniske hensyn og utfordringer

Den første invitasjonen til undersøkelsen, samt fire av påminnelsene, ble sendt til den e-postadressen som studenten har registrert i ID-porten² som Difi henter kontaktinformasjon fra til sitt kontakt- og reservasjonsregister. Det er en risiko for at ulike e-postleverandører (Gmail, Outlook, Hotmail med flere) kan oppfatte utsendelsen som søppelpost («spam») slik at e-postene ikke kommer frem i innboksen til mottakerne, men det er lite NOKUT kan gjøre med dette utover å informere fagskolene om at dette kan skje og henvise studenter til å undersøke om e-posten har havnet i spamfilteret.

Den ene påminnelsen ble sendt via SMS. Utsending av SMS er langt sikrere når det gjelder å faktisk nå mottakerne, og den tekniske løsningen for å sende ut SMS fungerer godt.

Utfordringen med denne løsningen er at en del studenter kan oppfatte en SMS som mer påtrengende sammenlignet med en e-post. Det er også en utfordring at det ikke er plass til særlig mye tekst i en SMS, og det er dermed vanskelig å gi mottakerne god informasjon om undersøkelsen og hva den handler om.

3.4 Personvern

Undersøkelsen er meldt til NOKUTs personvernombud for forskning, NSD Personverntjenester. All informasjon behandles konfidensielt, og det offentliggjøres ikke informasjon som gjør det mulig å identifisere den som svarer. Det samles ikke inn sensitive personopplysninger.

NOKUT mottar personopplysninger fra NSD i form av krypterte og passordbeskyttede filer. Indirekte personidentifiserende opplysninger, som for eksempel alder og kjønn, ble koblet med svardata for de studentene som aktivt samtykket til det. Dette lagres av NOKUT ut 2025 og av NSD ut 2030. NSD kan utlevere data til forskere.

Bare de mest sentrale medarbeiderne i prosjektet Studiebarometeret i NOKUT har adgang til personopplysningene. Dataene lagres i spørreverktøyet SurveyXact og på lokale servere. Tilgangen er begrenset av personlige brukernavn og passord.

Direkte personidentifiserbar informasjon (IP-adresser som innhentes når studentene svarer på undersøkelsen, e-postadresse og telefonnummer) ble slettet før 1. oktober 2022.

4 Svarinngang

Totalutvalget bestod av 22 229 studenter på 728 utdanningstilbud ved 57 fagskoler. Av disse svarte 9 414 studenter på undersøkelsen. Det utgjorde 42,4 % av alle som mottok undersøkelsen.

4.1 Er studentene som svarer representative for utvalget?

Vi undersøkte representativiteten til de svarende ved å se på forskjeller i ulike bakgrunnsvariabler mellom de som har svart og alle som mottok skjemaet. I tabell 2 vises

² Les mer om ID-porten her: <https://www.difi.no/fagomrader-og-tjenester/difis-felleslosninger/id-porten>

svarstatistikk fordelt på ulike bakgrunnsvariabler som er tilgjengelige for nesten alle studentene.

Det er kun mindre forskjeller mellom hele utvalget og de studentene som valgte å svare på undersøkelsen. Av de svarende er det en noe større andel heltidsstudenter enn det er blant mottakerne. I tillegg er studenter som følger stedsbasert undervisning svakt overrepresentert, mens studenter som følger nettundervisning er noe underrepresentert.

Tabell 2. Bakgrunnsvariabler, fordelt på alle mottakere / kun svarende.

Bakgrunnsvariabel	Alle mottakere	Svarende	Differanse
<i>Kjønn (kvinne)</i>	46,0 %	46,1 %	0,1 %
<i>Alder (gjennomsnitt)</i>	32,2	32,8	0,6 år
<i>1. semester</i>	16,0 %	17,3 %	1,3 %
<i>Heltid</i>	33,0 %	36,5 %	3,5 %
<i>Stedsbasert undervisning</i>	46,7 %	50,6 %	4,0 %
<i>Samlingsbasert undervisning</i>	29,5 %	30,9 %	1,5 %
<i>Nettundervisning</i>	23,9 %	18,4 %	-5,4 %
Utdanningstype			
<i>Annet</i>	2,2 %	2,1 %	-0,1 %
<i>Helse og velferd</i>	22,7 %	22,8 %	0,1 %
<i>Kreativ</i>	11,4 %	11,8 %	0,3 %
<i>Samferdsel</i>	5,9 %	6,5 %	0,6 %
<i>Teknisk</i>	40,1 %	42,0 %	2,0 %
<i>ØkAdm</i>	17,7 %	14,8 %	-2,9 %

4.2 Hvem besvarer undersøkelsen?

I 2022 svarte 9 414 studenter på undersøkelsen. Det utgjorde 42,4 % av alle som mottok undersøkelsen. Selv om dette er en relativt høy svarprosent, finnes det fortsatt en risiko knyttet til selvseleksjon blant de som velger å svare. Det kan tenkes at det er systematiske skjevheter i svartilbøyelighet langs dimensjoner vi ikke lett kan måle. For eksempel kan det være slik at de mest positive og/eller de mest negative studentene har en større tilbøyelighet til å delta i undersøkelsen enn de som er mer nøytrale. Det er ikke noen måte å måle dette nøyaktig på. Det beste vi kan gjøre er å sammenlikne de som svarte tidlig i svarperioden med de som svarte sent. I tabell 3 vises snittverdien på spørsmålet om overordnet tilfredshet³ som ble besvart på en fem-delt skala hvor verdien 5 var mest positivt. Tabellen viser at de som svarer senere (andre uke og utover) er marginalt mer positive til studiet sitt enn de som svarer tidlig (ila. den første uka). Samtidig er ikke forskjellene store nok til at det har noen stor betydning for tolkningen av resultatene.

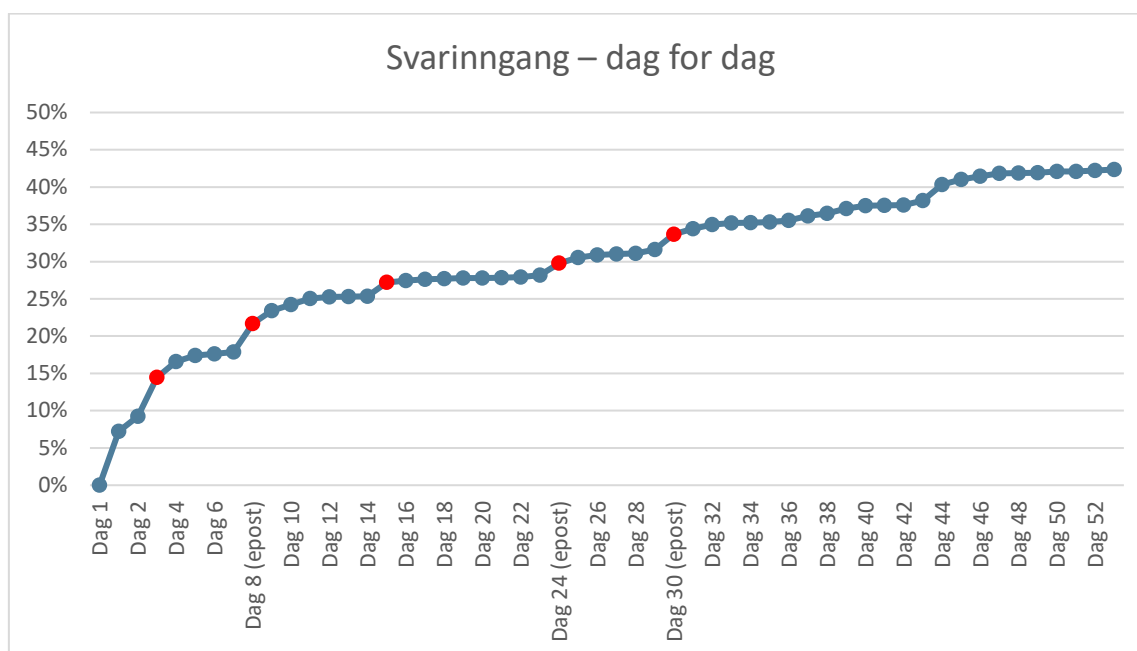
³ «Jeg er alt-i-alt tilfreds med studiet jeg går på».

Tabell 3. Gjennomsnittverdi på overordnet tilfredshet fordelt på tidspunkt for svar.

Tidsrom	Overordnet tilfredshet (snitt)	Antall svar
Første uke (28. mar–3. apr)	3,80	1 432
Andre uke (4.–11. apr)	3,99	1 448
Resten (12. apr–19. mai)	3,97	3 265

4.3 Svarprosent i løpet av innsamlingsperioden

Etter første utsending 2. april fikk vi inn svar fra cirka 7 % av de spurte. I tillegg til den første utsendingen ble det sendt ut fem påminnelser. Den første påminnelsen ble sendt på SMS, mens de fire neste påminnelsene ble sendt på e-post. I figur 2 vises svarprosenten på slutten av hver dag gjennom datainnsamlingen. De røde punktene viser svarprosenten på slutten av de dagene det ble sendt ut invitasjon og påminnelser. Det var en økning i svarprosent gjennom hele perioden, men med tydelige hopp etter hver påminnelse. Fra siste påminnelse og til undersøkelsen stengte var det en svak økning i svarprosent fra dag til dag med noen større hopp innimellom. Dette skyldes gode enkelttiltak på noen fagskoler i sluttfasen. Ansatte på fagskolene spredde informasjon til studentene ved hjelp av sosiale medier, læringsplattformer eller lignende og gjennomførte ulike tiltak for å få opp svarprosenten i sluttfasen av undersøkelsesperioden.

Figur 2. Kumulativ svarprosent for hver dag av svarperioden.

Den endelige svarprosenten for undersøkelsen ble på 42,4 %. Svarprosenten er dessverre lavere enn året før, og fortsatt noe under svarprosenten i 2019, før pandemien brøt ut. Selv om studiehverdagen i all hovedsak er tilbake til det normale, ser vi ikke en tilsvarende retur til svarprosenten før pandemien. Faktorer som kan ha påvirket svarprosenten i år er at

påskan havnet i svarperioden, samt at SHOT-undersøkelsen også gikk ut denne høsten – skjematrøtthet blant studentene ble løftet frem av flere kontaktpersoner for Studiebarometeret. Vi håper å kunne løfte svarprosenten igjen i 2023, da ingen av disse faktorene vil spille inn lenger.

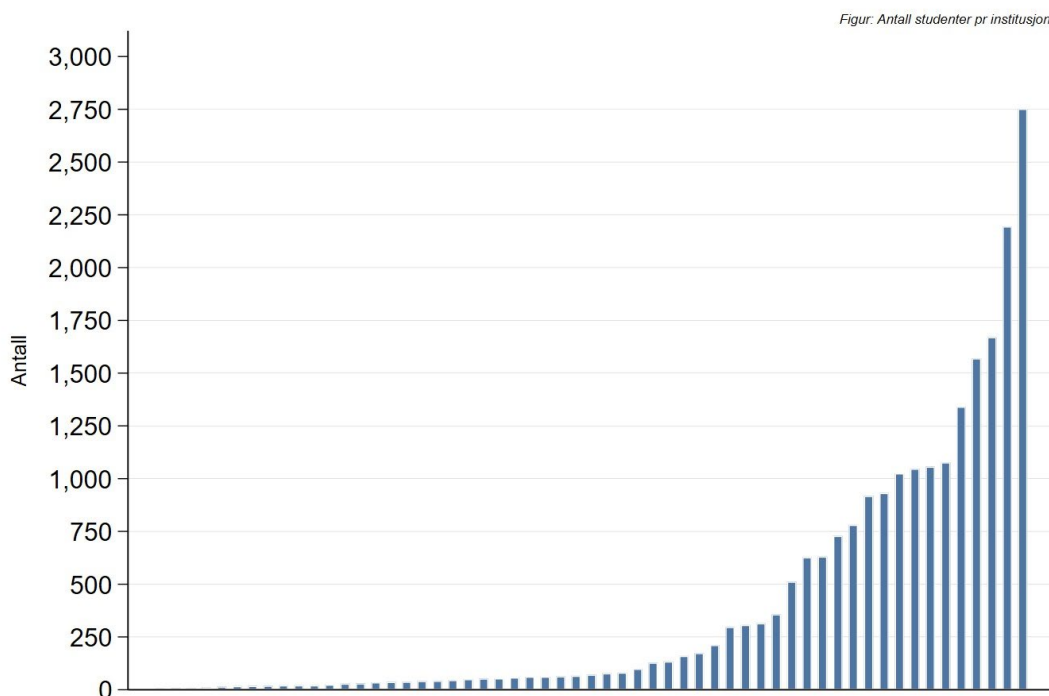
Tabell 4. Populasjonen og svarprosent, 2017-2022.

	2017 (pilot)	2018	2019	2020	2021	2022
Mottakere	3 915	13 407	15 279	17 005	20 328	22 229
Respondenter	1 605	5 724	6 946	6 936	8 797	9 414
Svarprosent	41 %	42,7 %	45,5 %	40,8 %	43,3 %	42,4 %

4.4 Svarprosent per institusjon

Et fremtredende trekk ved undersøkelsen er den store variasjonen i svarprosent mellom institusjonene.

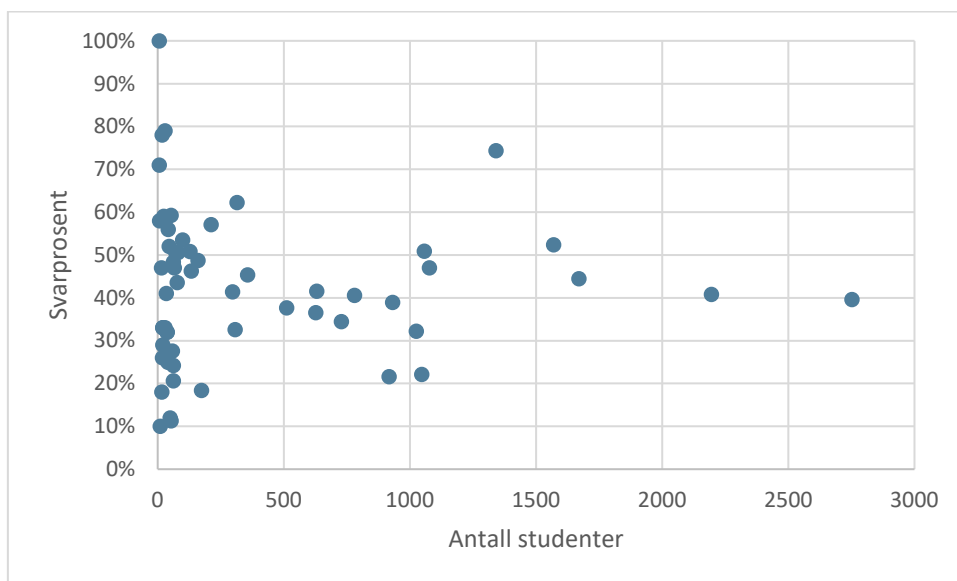
Det er verdt å merke seg at det i fagskolesektoren er et stort antall mindre institusjoner, hvor godt under halvparten (25) av de totalt 57 institusjonene hadde flere enn 100 studenter i utvalget. Ni av fagskolene hadde mer enn 1 000 studenter i utvalget. Åtte fagskoler hadde færre enn 20 studenter i utvalget, hvorav den minste hadde seks studenter. Fordelingen av studenter per fagskole vises i figur 3.

Figur 3. Antall studenter i utvalget per fagskole sortert fra færrest til flest.

Figur 4 viser svarprosenten (y-aksen) og størrelsen (x-aksen) på fagskolene i et punktdiagram. Se vedlegg 1 for en oversikt over antall spurte, svarende og svarprosent på alle institusjonene i 2022.

Vi ser at en god del av fagskolene med høyest svarprosent er relativt små, men enkelte av de største har også høy svarprosent, blant annet Fagskolen Vestland med 52 %. Trolig er informasjons- og markedsføringsjobben overfor studentene vesentlig enklere på de mindre fagskolene enn på de store, og dette bidrar til høyere svarprosent der.

Figur 4. Svarprosent og antall studenter fordelt på institusjonene som deltok i Studiebarometeret for fagskoler 2022. Hvert punkt representerer en institusjon (men enkelte punkt overlapper). X-aksen representerer antall mottakere på institusjonen.

De største institusjonene er Noroff Fagskole AS (2 752 studenter), Fagskolen Kristiania (2 195 studenter), Fagskolen i Viken (1 607 studenter), Fagskolen Vestland (1 570 studenter) og Fagskolen Innlandet (1 341 studenter).

For institusjonene med 50 eller flere studenter varierte svarprosenten fra 11 % til 74 %. Blant disse var de tre institusjonene med høyest svarprosent Fagskolen Innlandet (74 %), Fagskolen Møre og Romsdal (62 %) og Kunstfagskolen i Bergen (59 %).

4.5 Svarprosent per utdanningskategori

Tabell 5 viser svarende og gjennomsnittlig svarprosent per utdanningskategori. Ser vi bort fra «annet»-kategorien, er det ikke store forskjeller i svarprosent mellom utdanningstypene – det er 11 prosentpoeng forskjell mellom den laveste (økonomiske og administrative fag) og den høyeste (samferdsel) svarprosenten. Selv om det her er større forskjell i svarprosent mellom de ulike utdanningstypene, er det *ikke* nødvendigvis noen grunn til å tro at studenter innenfor visse utdanningstyper er mer tilbøyelige til å svare enn studenter i andre. Hvilken fagskole man studerer ved har mer å si for svarprosenten, og forskjellene på utdanningstypenivå kommer heller av at fagsammensetningen er ulik fra fagskole til fagskole.

Tabell 5 . Svarprosent fordelt på utdanningskategori, rangert etter høyest svarprosent.

Utdanningskategori	Svarprosent	Antall svarende
Samferdse	46 %	1 312
Teknisk	44 %	8 902
Kreativ	44 %	2 541
Helse og velferd	43 %	5 050
Annet	40 %	489
ØkAdm	35 %	3 935

4.6 Terskelverdier for visning av resultater i portalen

Resultatene fra undersøkelsen ble publisert på www.studiebarometeret.no 21. september.

For å unngå at enkeltsvar skal gi store utslag på resultatene og samtidig sikre anonymitet for studentene, opererer NOKUT med nedre terskelverdier for visning av svardata på utdanningstilbudsnivå på studiebarometeret.no. Disse er følgende:

- Mellom 6–9 svarende og svarprosent høyere enn 49,5
- Minst 10 svarende og svarprosent høyere enn 19,5

De samme tersklene brukes i undersøkelsen blant studenter på universitetene og høyskolene. Som nevnt tidligere ble førstesemesterstudenter utelukket fra utvalget i undersøkelsen fordi vi i pilotundersøkelsen erfarte at disse studentene svarte annerledes enn mer erfarne studenter. Unntaket var studenter som går på utdanningstilbud på 30 studiepoeng. I tillegg fikk institusjonene en mulighet til å inkludere førstesemesterstudenter i undersøkelsen dersom de ønsket det. 16 institusjoner benyttet seg av denne muligheten. For å sikre best mulig sammenlikningsgrunnlag på tvers av utdanningstilbud har vi, for utdanningstilbud på over 30 studiepoeng, valgt å fjerne svarene fra førstesemesterstudentene i resultatene som vises i portalen.

Tabell 6. Utdanningstilbud fordelt på antall svarende og svarprosent blant de som møter terskelverdiene.

	Antall utdanningstilbud	Andel
Antall svarende		
6–9	68	17 %
10–19	205	51 %
20–29	63	16 %
30–39	28	7 %
40–49	13	3 %
50+	23	6 %
Totalt	400	100 %
Svarprosent		
19.5–29.9 %	35	9 %
30–39.9 %	60	15 %
40–49.9 %	68	17 %
50–59.9 %	89	22 %

60–69,9 %	60	15 %
70–79,9 %	40	10 %
80–89,9 %	30	8 %
90+ %	18	5 %
Totalt	400	100 %

Samlet sett vises resultater i portalen for 400 av de 728 utdanningstilbudene (55 %) i undersøkelsen. Dette er forholdsvis likt andelen fra 2021 da vi viste resultater for 376 av 676 studietilbud (55,6 %), og andelen har også holdt seg stabil over tid. Det er positivt at andelen utdanningstilbud vi kan vise resultater for, har holdt seg mer eller mindre stabil på tross av den noe lavere svarprosenten nasjonalt i årets undersøkelse. Av de 400 utdanningstilbudene som oppnår terskelverdiene hadde:

- 68 utdanningstilbud (17 %) mellom 6 og 9 svarende og mer enn 49,5 % svarandel
- 332 utdanningstilbud (83 %) minst 10 svarende og mer enn 19,5 % svarandel

328 utdanningstilbud (45 %) oppnådde ikke terskelverdiene. Av disse hadde:

- 236 utdanningstilbud (72 % av alle som ikke oppnådde terskelverdiene) færre enn 6 svarende
- 85 utdanningstilbud (26 %) mellom 6 og 9 svarende, men mindre enn 49,5 % svarandel
- 7 utdanningstilbud (2 %) minst 10 svarende og mindre enn 19,5 % svarandel.

Hovedårsaken til at utdanningstilbudene ikke nådde terskelverdiene var et lavt antall studenter på utdanningstilbudene. Utdanningstilbud med færre enn 6 svarende utgjorde 72 % av de utdanningstilbudene som ikke nådde terskelverdiene. Denne gruppen utgjør en tredjedel av alle utdanningstilbudene totalt (236 tilbud, 32 % av totalen).

I utgangspunktet kan en visningsgrad på 55 % virke lavt. I portalen vises imidlertid resultatene for utdanningstilbudene de aller fleste studentene går på. Dersom vi fjerner svarene fra førstesemesterstudentene som ikke er inkludert i resultatene vist i portalen⁴, er det totalt 21 451 studenter i utvalget. Av disse går 16 277 studenter (75,9 %) på utdanningstilbud hvor resultatene vises i portalen. Samtidig er det viktig at visningsgraden blir høyere de neste årene. Den beste og mest effektive løsningen er å få svarprosenten opp. I år har det naturligvis vært vanskelig å nå dette målet, og vi ser at både svarprosenten og visningsgraden er gått noe ned siden året før – begge har sunket med noen få prosentpoeng. For å opprettholde og øke svarprosenten i fremtidige undersøkelser er vi avhengig av at de fagskolene som klarte å opprettholde forholdsvis høy svarprosent, også i år fortsetter sitt gode arbeid med markedsføring av undersøkelsen, og at de med lav svarprosent gjør en større innsats neste år.

En annen mulighet er å senke terskelen for visning av resultater. Dette er imidlertid ikke noe vi vurderer å gjøre. Vi vurderer tersklene som lave slik de er nå og tidligere vurderinger rundt dette har heller handlet om å øke terskelen. En siste mulighet er å slå sammen små utdanningstilbud som det finnes flere av på samme fagskole. I og med at vi i resultatene

⁴ Dvs. førstesemesterstudentene på utdanningstilbud på mer enn 30 studiepoeng med unntak av studenter på utdanninger som bare har førstesemesterstudenter.

skiller på studiested, hvorvidt det er et heltids- eller deltidsstudium og på utdanningsform (campus, samling eller nett), vil det i portalen være flere utdanningstilbud med samme navn, men som tilbys på ulike steder eller på ulike måter. NOKUT vurderer å gjøre dette til neste år, men det er en del ekstra arbeid og utfordringer knyttet til dette.

NOKUT har også innført et varsel i portalen for utdanningstilbud der det er få svarende, men ikke for få til at resultatene vises. Ved 15 eller færre svarende dukker det opp et varsel («NB! Få svarende») på utdanningstilbudssiden. Terskelen er satt til under 16 svarende siden NOKUT vurderer at under dette antallet vil en enkelt respondent potensielt kunne ha uforholdsmessig stor innflytelse på snittverdiene på programmet (definert som en maksimal endring i gjennomsnittsverdi på 0,2 på en skala fra 1–5 på utdanningstilbudsnivå dersom neste student avgir svar helt i motsatt ende av skalaen som gjennomsnittet av resten av studentene). I 2022 vises 215 utdanningstilbud med varsel i portalen. Dette betyr ikke at resultatene ikke er representative for de aller fleste av utdanningstilbudene hvor varsel vises, men at man må være oppmerksom på at enkeltpersoners svar *kan* påvirke resultatene i noen grad.

5 Utfylling av spørreskjemaet

5.1 Tid brukt på utfylling av skjemaet

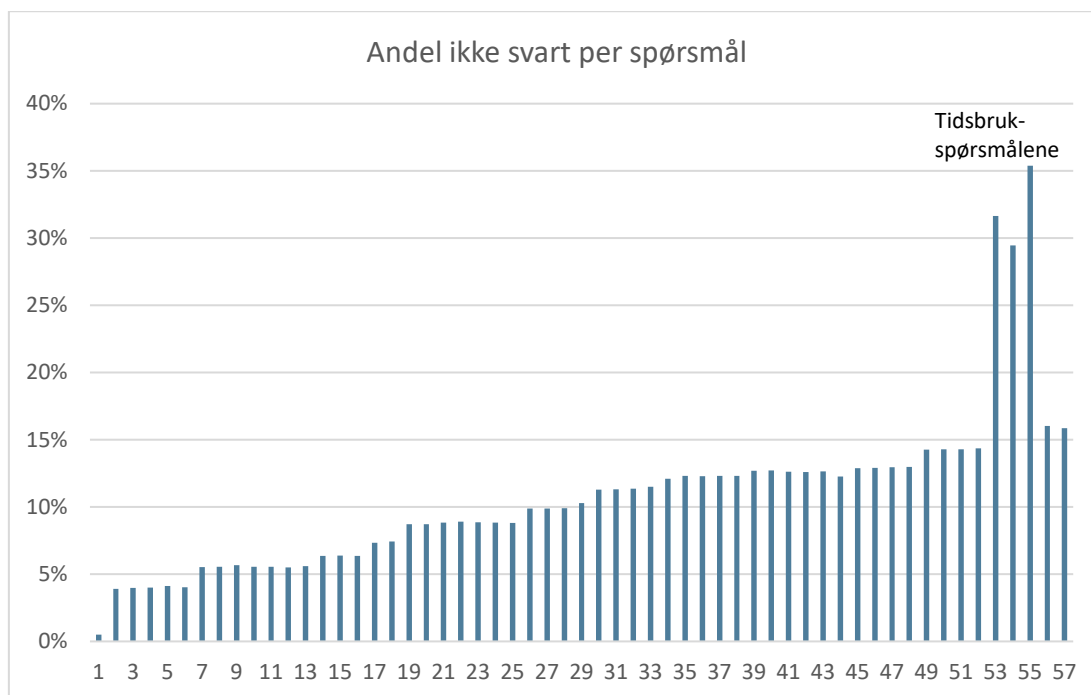
Ved utsendelse av spørreskjemaet til studentene indikerte vi at det ville ta cirka ti minutter å gjennomføre undersøkelsen. Studentene kunne starte å besvare skjemaet, ta en pause og fortsette senere. I mellomtiden kunne skjemaet stå åpent, eller det kunne lukkes og åpnes igjen på et senere tidspunkt. Med noen få unntak var det mulig å hoppe over enkeltspørsmål. Det var også enkelte fritekstspørsmål. Dersom studentene valgte å fylle ut disse, økte tidsbruken betraktelig.

I beregningen av tidsbruk for utfylling av skjema har vi bare inkludert de som gjennomførte undersøkelsen på under 30 minutter. På den måten unngår vi at beregningen av tidsbruk påvirkes kraftig av de som har tatt lange pauser. Flere av respondentene har en registrert tidsbruk på mange dager. I tillegg har vi ekskludert de som fylte ut minst ett fritekstspørsmål da disse kan ha brukt lang tid på å tenke og formulere seg. Blant de resterende var medianverdien 12 minutter og gjennomsnittet 13 minutter, altså noe mer enn indikert gjennomføringstid i informasjonen i e-posten som studentene mottok.

5.2 Frafall underveis

Litt over 9 400 studenter svarte på undersøkelsen. Alle studentene fikk i utgangspunktet ca. 120 spørsmål, hvorav fem var fritekstspørsmål og tre var flervalgsspørsmål hvor det var mulig å krysse av for flere alternativer. I tillegg gikk to spørsmål om fysisk læringsmiljø kun til studenter på stedsbaserte utdanningstilbud, to spørsmål om arbeidslivstilknytning kun til studenter på kunstutdanninger, mens ett spørsmål om digitale verktøy i nettundervisning kun gikk til nettstudentene. Bare fire spørsmål (overordnet tilfredshet, samtykke og to spørsmål knyttet til batteriet om læringsutbyttebeskrivelser) var obligatoriske, men majoriteten svarte likevel på de fleste spørsmålene. Samlet sett var frafallet underveis i

utfyllingen av spørreskjemaet på 12 % målt ved de som ikke svarte på spørsmålene om overordnet tilfredshet, som var plassert om lag to tredjedeler ute i skjemaet.

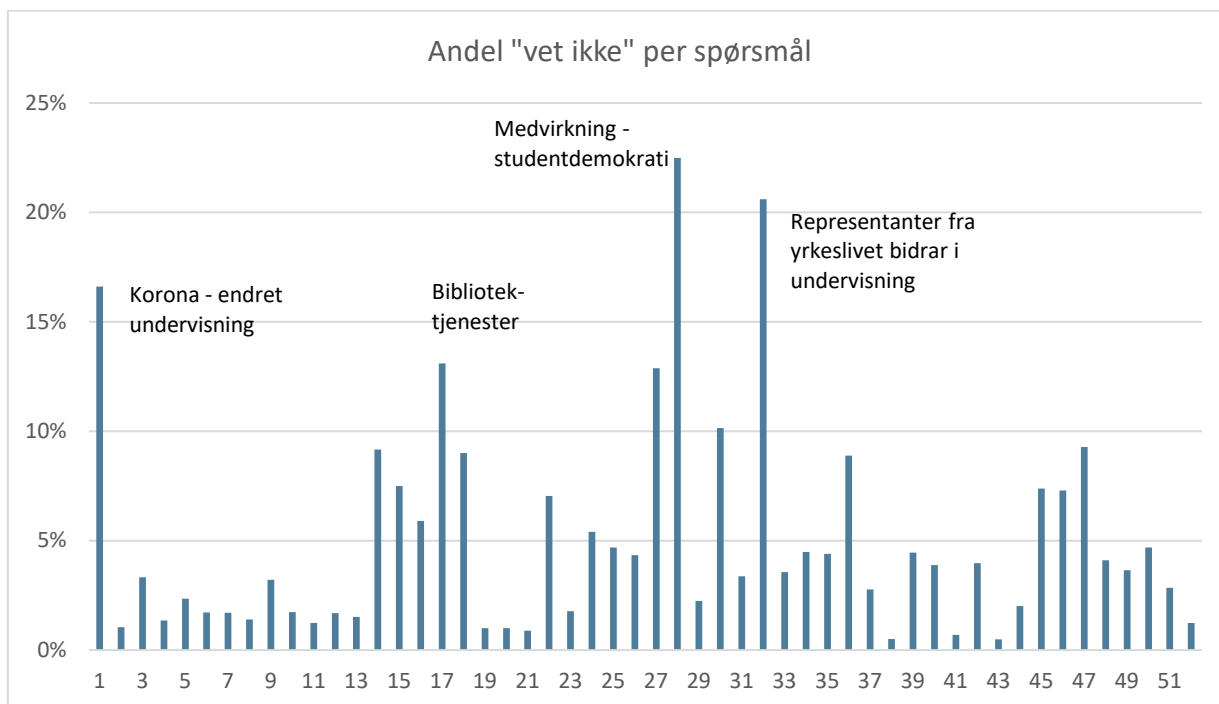
Figur 5. Prosentandelen som ikke har besvart hvert av enkelte spørsmålene som ble stilt til alle studentene. Spørsmålene er nummerert etter hvor de kommer i spørreskjemaet.

Figur 5 viser en oversikt over spørsmålene representert med nummer etter rekkefølge i spørreskjemaet. For hvert spørsmål vises andelen av respondentene som ikke har besvart det. Fritekstspørsmålene, flervalgsspørsmålene (valg av studium, tidligere utdanning og framtidige utdanningsplaner), de obligatoriske spørsmålene (overordnet tilfredshet og samtykke til kobling av data) og spørsmål som ikke alle studenter mottok (spørsmålene som kun går til kunststudenter og nettstudenter og spørsmål om fysisk miljø som ikke gikk til nettstudenter) er ekskludert fra figurene.

Det er verdt å merke seg er at beregningen av «ikke besvart» inkluderer både de som har lukket skjemaet i nettleseren, og dermed ikke svarte på flere spørsmål, og de som fortsatt henger med i utfyllingen, men av en eller annen grunn ikke besvarte spørsmålet. At andelen «ikke besvart» øker jevnt er derfor forventet. Det er ett unntak som er verdt å kommentere: Svært høyt frafall på spørsmålene om tidsbruk. Dette mønsteret ser vi også i Studiebarometeret for studenter på universiteter og høyskoler selv om frafallet på disse spørsmålene er noe større i undersøkelsen blant fagskolestudenter. Frafallet skyldes nok i hovedsak at det er vanskelig å anslå sin egen tidsbruk, og at spørsmålet dermed krever mer av respondenten, kombinert med at det ikke er mulig å svare «vet ikke».

5.3 Andel «vet ikke» per spørsmål

I tillegg til frafall har vi også sett på andelen av respondentene som har svart «Vet ikke / ikke relevant» på spørsmålene. «Vet ikke»-andelen kan være en indikator på hvor godt respondentene forstår spørsmålene eller mener de er relevante for seg og studiet sitt.

Figur 6. Prosentandelen som har svart «vet ikke / ikke relevant» for hvert spørsmål som ble stilt til alle studentene. Spørsmålene er nummerert etter hvor de kommer i spørreskjemaet.

Av 51 spørsmål som kunne besvares med «vet ikke / ikke relevant», er det kun fem spørsmål hvor andelen som har benyttet dette svaralternativet er over 10 %. Dette tyder på at respondentene i stor grad har forstått spørsmålene og svart deretter. Andelen varierer derimot mellom spørsmålene, med noen spørsmål som skiller seg ut med særlig høy andel. Figur 6 viser andel av respondentene som har svart «Vet ikke / ikke relevant» blant de som har svart på hvert enkeltspørsmål. Spørsmål hvor det ikke var mulig å svare «Vet ikke / ikke relevant» er utelatt fra figuren. En detaljert oversikt med enkeltspørsmål finnes i vedlegg 2. Av tabellen i vedlegget fremgår det blant annet at over 20 % av studentene svarte «Vet ikke / ikke relevant» på spørsmålet om hvordan fagskolen legger til rette for medvirkning gjennom studenttillitsvalgte, lokalt studentråd og lignende. Dette er ikke overraskende, da de tilsvarende spørsmålene i tidligere undersøkelser både blant fagskolestudenter og universitets- og høyskolestudenter har hatt konsekvent høy andel «vet ikke». NOKUT anser dette som et tegn på at studentene generelt sett har forholdsvis lav kjennskap til det lokale studentdemokratiet ved institusjonene.

Et knippe andre spørsmål skilte seg også ut med forholdsvis høy «vet ikke»-andel, blant annet spørsmålet om hvor mye fysisk undervisning som ble erstattet med nettundervisning (17 %), tilfredshet med bibliotekstjenester o.l. (13 %), tilfredshet med hvordan studentenes innspill og forslag til forbedringer følges opp på studiet (13 %) samt spørsmålet om representanter fra arbeidslivet bidrar på en god måte i undervisning, prosjektarbeid, praksis o.l. (21 %). Dette er spørsmål som mange har svart «vet ikke / ikke relevant» på også i tidligere år. Flere av spørsmålene gjelder faktorer som det kan være vanskelig å vite noe sikkert om i utgangspunktet. Blant annet er ikke bibliotekstjenester nødvendigvis noe alle benytter seg av. Oppfølging av innspill vil først og fremst merkes av fremtidige studenter,

som ikke kan sammenligne disse tiltakene med hvordan studiet var tidligere. Nettundervisning har blitt såpass «normalt» at det kan være vanskelig for studentene å vite hvor mye av denne undervisningen som var planlagt å foregå fysisk, særlig med tanke på at det begynner å bli noen år siden undervisningen i utgangspunktet skulle foregå fysisk.

5.4 Indeksenes validitet og reliabilitet

De aller fleste spørsmålene i spørreskjemaet var gruppert i flere spørsmålsbatterier eller grupper av tematisk beslektede spørsmål, hvor hvert av spørsmålene var ment å belyse forskjellige aspekter ved et overordnet fenomen (for eksempel undervisning og veiledning). I nettportalen er disse spørsmålene presentert samlet i form av indekser. Indeksverdiene er ment å gi et overordnet bilde av det fenomenet vi forsøker å måle.

Tabell 7 gir en oversikt over de temaene som vi, etter å ha analysert data, vurderer at kan presenteres som indekser. Tabellen inneholder en oversikt over hvor mange spørsmål indeksene består av samt Cronbach's alpha, som er et vanlig brukt mål på indeksers interne konsistens. Det er også gjennomført korrelasjons- og faktoranalyser for å vurdere hvilke spørsmål som bør inngå i de ulike indeksene.

Hver av indeksene består av minst tre spørsmål, og de fleste består av flere enn tre spørsmål. Resultatet viser at den interne konsistensen, målt ved Cronbach's alpha, er høy for alle indeksene bortsett fra Startkompetanse, som ligger noe lavere. Sammen med de øvrige analysene indikerer dette at samtlige spørsmålsbatterier egner seg godt som indekser.

Tabell 7. Cronbach's alpha for indeksene i Studiebarometeret.

Indeks	Cronbach's alpha	Antall spørsmål
<i>Startkompetanse og studiestart</i>	0,78	4*
<i>Undervisning og veiledning</i>	0,93	7
<i>Faglig og sosialt / fysisk miljø</i>	0,90	9
<i>Organisering av studieprogrammet</i>	0,91	7
<i>Medvirkning</i>	0,89	3
<i>Praksis</i>	0,92	8
<i>Yrkesrelevans</i>	0,84	4
<i>Vurderingsformer</i>	0,89	5
<i>Eget engasjement</i>	0,84	5
<i>Læreres forventninger</i>	0,87	4
<i>Bruk av digitale verktøy</i>	0,86	4

*Spørsmålet om repetisjon er utelatt fra studiestart-indeksen.

6 Bearbeiding av innsamlet data til analyser

Etter at datafangsten var over, satt NOKUT på en betydelig mengde informasjon om den opplevde studiekvaliteten og studiehverdagen for norske fagskolestudenter. Dette er informasjon som er av interesse for flere. Derfor tilrettelegger vi data for en rekke formål. Etter at data var bearbeidet og kvalitetssikret, gjorde vi følgende:

- Sendte anonymiserte individdata til fagskolene slik at de kan gå dypere inn i tallmaterialet som gjelder studiene ved egen institusjon. Disse dataene inneholdt ingen bakgrunnsvariabler på individnivå.
- Sendte grafiske rapporter til fagskolene slik at de fikk en enklere overordnet framstilling av resultatene. Disse rapportene ble laget av Rambøll på bestilling fra oss.
- Utarbeidet individdatasett med bakgrunnsvariabler på individnivå som er oversendt og lagret hos Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør.
- La ut resultater i nettportalen på <http://www.studiebarometeret.no/no/fagskole>. I nettportalen finnes følgende visninger (i tillegg til mulighet for nedlastning av resultater i excel-format):
 - gjennomsnittsverdier for hvert utdanningstilbud
 - detaljerte resultater for hvert utdanningstilbud
 - sammenlikning av gjennomsnittsverdier av opptil tre utdanningstilbud samtidig
 - tidsserier kommer når resultater fra neste års undersøkelse blir publisert

Videre gjør NOKUT egne analyser og rapporteringer av resultatene fra undersøkelsen, der områder av spesiell interesse eller aktualitet analyseres nærmere. Dette kan dreie seg om problemstillinger som ønskes undersøkt av institusjonene, media, Kunnskapsdepartementet og eventuelt andre, eller det kan være på grunnlag av interessante observasjoner i undersøkelsen gjort av NOKUT selv. Analysene publiseres på <https://www.nokut.no/studiebarometeret/analyser>.

Tidsserier

Det er spesielt krevende å synkronisere siste års data med data fra tidligere år. Dette er nødvendig for å kunne ha tidsserier på utdanningstilbudsnivå i nettportalen og i analyser. Hvert utdanningstilbud må ha samme utdanningstilbudskode og institusjonskode i alle de aktuelle årene. Mange utdanningstilbud matcher ikke over tid. Årsakene kan være at de har skiftet kode, at tilbudet er nytt, at det er lagt ned eller at institusjonskoden er skiftet (typisk ved fusjoner). I tillegg i kan feilkoding fra institusjonene også forekomme. NOKUT må derfor gjøre et omfattende arbeid for å sikre tidsserievisning på så mange utdanningstilbud som mulig.

Det kan som indikert tidligere også være endringer i spørsmålsformuleringer som gjør at det blir brudd i tidsserier.

7 Vedlegg

7.1 Vedlegg 1: Institusjonenes populasjon og svarprosent

Tabell V1. Svarprosent fordelt på hver institusjon, sortert alfabetisk etter fagskolens navn.

Fagskolens navn	Populasjon	Svarende	Svarprosent
AOF Fagskolen	1 077	506	47 %
AOF Norge	627	229	37 %
AOF Østfold	297	123	41 %
Astrologiskolen Herkules	30	10	33 %
Beverage Academy AS	62	15	24 %
CAE Oslo Aviation Academy AS	50	6	12 %
Centric IT Academy	62	30	48 %
Designinstituttet	29	23	79 %
Det tverrfaglige kunstinstitutt	81	41	51 %
Dykkerutdanningen ved Høgskulen på Vestlandet	18	14	78 %
Einar Granum Kunstfagskole	128	65	51 %
European Helicopter Center AS	35	14	41 %
Fabrikken Asker Kunstfagskole	24	17	59 %
Fagskolen Aldring og helse	134	62	46 %
Fagskolen Innlandet	1 341	997	10 %
Fagskolen Kristiania	2 195	895	38 %
Fagskolen Møre og Romsdal	315	196	42 %
Fagskolen Oslo	781	317	44 %
Fagskolen Rogaland	932	363	74 %
Fagskolen Vestfold og Telemark	918	198	41 %
Fagskolen for bokbransjen	10	1	62 %
Fagskolen i Agder	512	193	41 %
Fagskolen i Nord	631	262	39 %
Fagskolen i Viken	1 670	743	22 %
Fagskolen Vestland	1 570	822	52 %
Folkeuniversitetets Fagskole AS	729	251	34 %
Frelsesarmeens offiseresskole AS	8	3	58 %
Gokstad akademiet	174	32	18 %
Hald internasjonale skole	21	6	29 %
Imageakademiet	37	12	32 %
Institutt for helhetsmedisin	58	16	28 %
International Stunt Academy	15	7	47 %
Jusutdanning AS	78	34	44 %
KBT-fagskole	46	24	52 %
KRM Tekniske Fagskole AS	53	6	11 %
Kunstfagskolen i Bergen	54	32	59 %
Kunstskolen i Stavanger AS	38	12	32 %
Lukas høyere yrkesfagskole	41	13	25 %
MedLearn AS	1 025	330	32 %
Menighetsbibelskolen	19	5	26 %
NKI Fagskoler AS	1 047	232	22 %
NOROFF	2 752	1 090	45 %
Nordland fagskole	357	162	57 %
Norges Fagakademi AS	212	121	100 %

Fagskolenavn	Populasjon	Svarende	Svarprosent
Norges Friluftsfagskole	6	6	49 %
Norges grønne fagskole – Veia	160	78	40 %
Norsk Fotofagskole	63	13	54 %
Norsk Hestesenter	7	5	21 %
Norsk fagskole for lokomotivførere	99	53	71 %
Norwegian Drilling Academy AS, NORTRAIN	42	7	56 %
OSM Aviation Academy	21	7	33 %
Pilot Flight Academy AS	307	100	33 %
TISIP Fagskole	66	31	47 %
Tone Lise Akademiet AS	17	4	18 %
Trøndelag høyere yrkesfagskole	1 057	538	51 %
Tunsberg Medisinske Skole	71	36	51 %
Ytre kunstfagskole	21	7	33 %

7.2 Vedlegg 2: Frafall og «vet ikke/ikke relevant» for hvert spørsmål

Antallet studenter som svarte på minst ett spørsmål er 9 414. For spørsmål der det ikke var mulig å svare «vet ikke», er «vet ikke»-cellene blanke.

Tabell V2. Svar, ikke svar, og «vet ikke/ikke relevant» for hvert spørsmål. N=9414

	Svart / ikke svart			Vet ikke / ikke aktuelt	
	Antall svart	Antall ikke svart	Andel ikke svart	Antall	Andel
Korona – endret undervisning	9 367	47	0 %	1 556	17 %
Studiestart – nødvendig informasjon	9 047	367	4 %	95	1 %
Studiestart – bygger videre på kompetanse	9 039	375	4 %	301	3 %
Studiestart – repetisjon	9 038	376	4 %	122	1 %
Studiestart – innføring studieplan	9 027	387	4 %	212	2 %
Studiestart – forventninger	9 035	379	4 %	155	2 %
Undervisning – engasjerende	8 894	520	6 %	152	2 %
Undervisning – formidler pensum	8 892	522	6 %	124	1 %
Undervisning – dekker studieplan	8 880	534	6 %	285	3 %
Undervisning – delta aktivt	8 891	523	6 %	154	2 %
Undervisning – antall tilbakemeldinger	8 892	522	6 %	110	1 %
Undervisning – faglig veiledning	8 895	519	6 %	150	2 %
Undervisning – tilbakemelding lærere	8 887	527	6 %	134	2 %
Læringsmiljø – sosiale blant studentene	8 815	599	6 %	808	9 %
Læringsmiljø – faglige blant studentene	8 812	602	6 %	661	8 %

	Svart / ikke svart			Vet ikke / ikke aktuelt	
	Antall svart	Antall ikke svart	Andel ikke svart	Antall	Andel
Læringsmiljø – studenter og ansatte	8 816	598	6 %	520	6 %
Læringsmiljø – bibliotek	8 723	691	7 %	1 142	13 %
Læringsmiljø – IKT-tjenester	8715	699	7 %	784	9 %
Organisering – tilgjengelighet på informasjon	8 593	821	9 %	86	1 %
Organisering – kvalitet på informasjon	8 594	820	9 %	86	1 %
Organisering – innføring studieplan	8 582	832	9 %	76	1 %
Organisering – innføring LUB	8 575	839	9 %	604	7 %
Organisering – faglig sammenheng	8 579	835	9 %	153	2 %
Organisering – informasjon om eksamen	8 583	831	9 %	464	5 %
Organisering – undervisning sjelden avlyst	8 585	829	9 %	402	5 %
Medvirkning – mulighet for å gi tilbakemelding	8 484	930	10 %	368	4 %
Medvirkning – oppfølging av innspill	8 484	930	10 %	1 093	13 %
Medvirkning – studentdemokratiet	8 481	933	10 %	1 907	22 %
Praksis – har hatt praksis	8 445	969	10 %		
Yrkesrelevans – kompetanse for arbeidslivet	8 352	1 062	11 %	188	2 %
Yrkesrelevans – kan gå rett ut i arbeidslivet	8 348	1 066	11 %	847	10 %
Yrkesrelevans – informasjon om kompetanse	8 345	1 069	11 %	281	3 %
Yrkesrelevans – bidrar i undervisningen	8 331	1 083	12 %	1 716	21 %
Vurderingsformer – lærestoffet	8 276	1 138	12 %	295	4 %
Vurderingsformer – forståelse og resonnement	8 255	1 159	12 %	370	4 %
Vurderingsformer – tydelige kriterier	8 257	1 157	12 %	363	4 %
Vurderingsformer – tilrettelegging digitale hjelpemidler	8 254	1 160	12 %	734	9 %
Vurderingsformer – bidrag til faglig utvikling	8 255	1 159	12 %	229	3 %
Motivasjon – studieinnsats	8 218	1 196	13 %	41	0 %
Motivasjon – læringsaktiviteter	8 217	1 197	13 %	366	4 %
Motivasjon – forberedelse til undervisning	8 225	1 189	13 %	319	4 %
Motivasjon – studieinnsats er høy	8 227	1 187	13 %	57	1 %
Motivasjon – deltar aktivt i undervisning	8 223	1 191	13 %	327	4 %
Overordnet – alt i alt tilfredshet	8 259	1 155	12 %	41	0 %
Forventninger – fra lærerne	8 201	1 213	13 %	165	2 %
Forventninger – forberedelse til undervisning	8 199	1 215	13 %	605	7 %

	Svart / ikke svart			Vet ikke / ikke aktuelt	
	Antall svart	Antall ikke svart	Andel ikke svart	Antall	Andel
Forventninger – deltagelse i undervisning	8 194	1 220	13 %	598	7 %
Forventninger – ansatte har høye faglige ambisjoner	8 192	1 222	13 %	760	9 %
Digitalisering – aktivt involvert	8 071	1 343	14 %	331	4 %
Digitalisering – nødvendig kompetanse	8 070	1 344	14 %	294	4 %
Digitalisering – opplæring	8 068	1 346	14 %	378	5 %
Digitalisering – fungerer godt	8 063	1 351	14 %	230	3 %
Tidsbruk – egenstudier	6 436	2 978	32 %		
Tidsbruk – betalt arbeid	6 641	2 773	29 %		
Tidsbruk – organiserte læringsaktiviteter	6 084	3 330	35 %		
Kjønn	7 906	1 508	16 %		
Tidligere yrkeserfaring	7 921	1 493	16 %	98	1 %
Samtykke til kobling av data	7 931	1 483	16 %		

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | [NOKUT.NO](https://www.nokut.no)